

ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ В ГОСПОДАРСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Афанасьєв І.Є.

к.е.н., старший викладач

Овчаренко І.Г.

студент

Криворізький національний університет

JEL classification: G3, P42

Ризик присутній в житті людства з давніх давен як в побуті, так і в будь-якій професійній діяльності. Тому дослідження питання його сутності, а також питання управління ризиком було і залишається актуальним. Стратегічне значення ризику для ресурсів, процесів та результатів діяльності підприємств спонукає до потреби визначення різновидів ризиків та формування напрямків управління ними. Науковим дослідженням даного питання займаються як зарубіжні, так і українські фахівці економічних галузей. Серед них найбільший вклад зроблено такими науковцями: Вітлінський В.В., Гончаров І.В., Камінський А.Б., Кузьмін О.Є., Маккарті М., Мельник Л.Г., Найт Ф., Нерсисян Т.Я., Райзберг Б., Сахарцева І.І., Шляга О.В. та ін., які висвітлюють проблеми економічної безпеки, рівноваги та фінансової стійкості.

Говорячи про ризик, більшість людей уявляють групу різноманітних ситуацій, в яких наші очікування відрізняються від отриманого результату. Це може відбуватися з різних причин: не враховано всі фактори впливу на ситуацію, непередбачувані зміни зовнішніх обставин, вплив випадкових факторів. В економічній літературі немає єдиної узгодженої класифікації підприємницьких ризиків, тому пропонується розглянути типи ризиків, які об'єднанні відносно системи ознак, представлених на рис. 1.

Ризик на підприємстві передбачає пошкодження, зміну кількості або втрату ресурсів: сировини та матеріалів, виробничого обладнання, кінцевої продукції, людських ресурсів. Глибина підприємницького ризику може коливатися від несуттєвих втрат до катастрофічних, наприклад, банкрутство.

Розглядаючи підприємницький ризик, слід виокремлювати категорії «витрати», «збитки», «втрати». Витрати є основою будь-якої господарської діяльності, серед них завжди є сталі та змінні. Якщо кількість витрат перебільшує прогнозовану або з'являються непередбачувані та небажані витрати, то їх відносять до розряду збитків.

Збитки призводять до кількісної зміни ресурсів підприємства та погіршення очікуваних результатів, тобто до втрат.

Для практичного використання підприємства мають значення наступні стандарти з адміністрування підприємницьких ризиків: австралійсько-новозеландський стандарт з ризик-менеджменту AS/NZS 4360, стандарт з ризик-менеджменту Федерації європейських асоціацій ризик-менеджменту, стандарт достатності капіталу «Базель-2» і стандарти управління кредитними, фінансовими і операційними ризиками [2, с. 64].

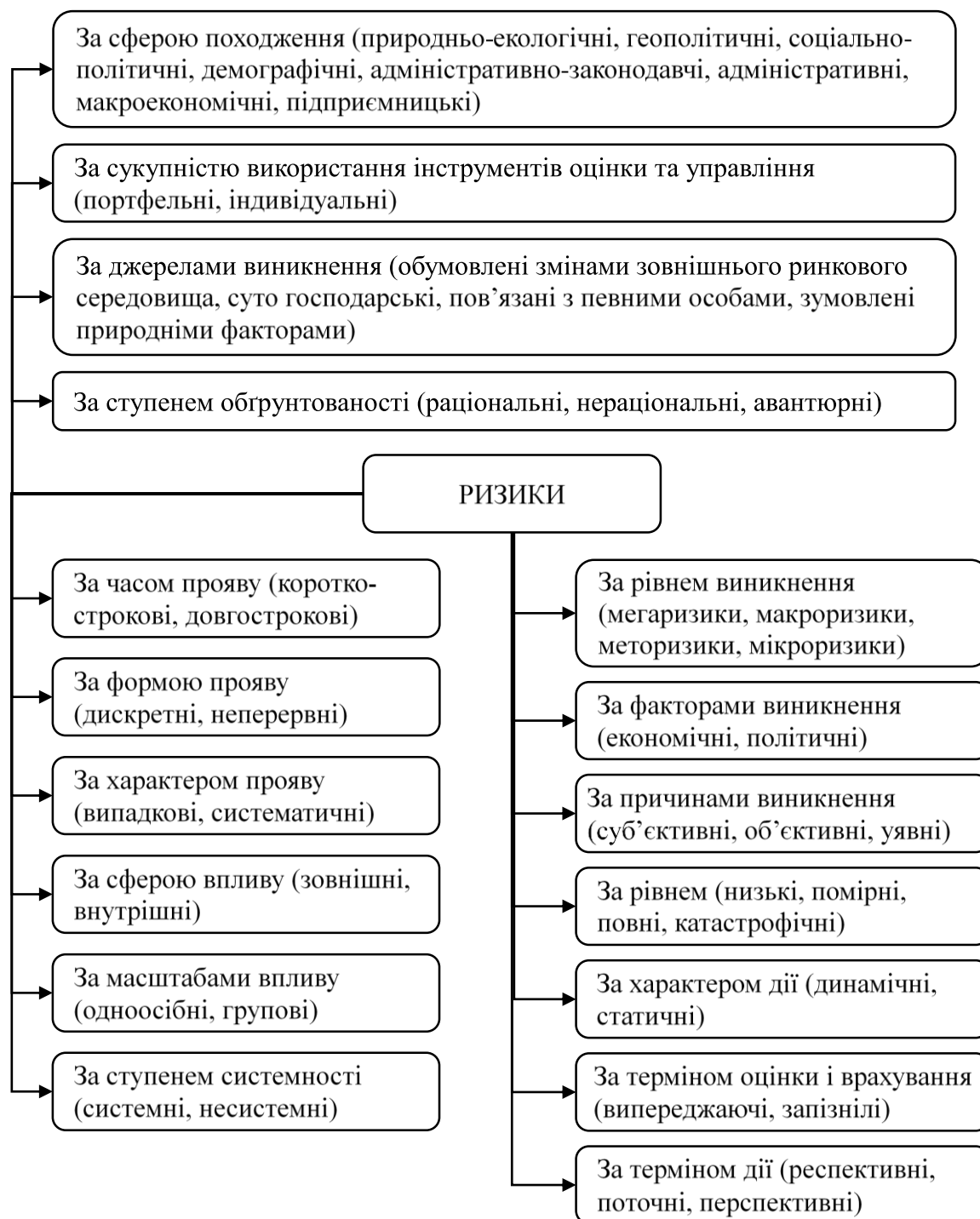

Рис. 1. Види ризиків за групами ознак*
Джерело: узагальнено на основі [1, с. 31-48]

Для виявлення факторів, що спричиняють ризики, слід застосовувати прогнозування, організацію, облік, аналіз, контроль та координацію. Такі механізми допоможуть мінімізувати рівень впливу ризиків на господарську діяльність. Стратегічною ціллю механізму керування підприємницькими ризиками є утримання рівня його впливу в обсязі, що утворює необхідні умови для фінансово-економічної безпеки. Важливим є проведення аналізу показників, що впливають на обсяг ресурсів та вектори зміни процесів на підприємстві. Результати такого аналізу слід постійно тримати на контролі та проводити періодичний моніторинг з метою оцінки рівня ризику на підприємстві для гарантування його фінансово-економічної безпеки. Отже, головна мета ризик-менеджменту в сучасних умовах господарювання є мінімізація та уникнення ризиків можливих фінансових втрат.

Література

1. Вітлінський В.В., Великоіваненко Г.І. Ризикологія в економіці та підприємстві: монографія. К.: КНЕУ, 2004. 480 с.
2. Кравченко В.А. Виявлення та опис підприємницьких ризиків: практичний алгоритм для українського бізнесу. Вісник Запорізького національного університету. 2008. № 1 (3). С. 63-70.

УДК 330.322

ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ. ЧИ ВАРТО ІНВЕСТУВАТИ ПІД ЧАС КРИЗИ?

Короленко Р. В.,
к.е.н., доцент

Бережецька Я. Г.
магістрант

Криворізький національний університет

JEL classification: G31

Інвестиційна діяльність в країні регламентується Законом України «Про інвестиційну діяльність» від 04.07.2002 року, останні зміни до якого було прийнято 23.03. 2017 року. Відповідно до цього Закону «Інвестиції – це всі види майнових та інтелектуальних цінностей, які вкладаються в об’єкти підприємницької та інших видів діяльності, завдяки чому створюється прибуток (дохід) чи досягається соціальний та екологічний ефект.

Економічне зростання держав багато в чому забезпечується рівнем розвитку науково-технічної та інноваційної діяльності в усіх сферах